

Persbericht

Richt geen rijksinstituut voor advocatendiensten aan de Staat op. Dit adviseert de commissie Silvis, die onderzoek heeft verricht naar de manier waarop de Staat zich door advocaten kan laten bijstaan. Door fraude van een notaris bij Pels Rijcken was zorg gerezen over de landsadvocatuur in hetzelfde kantoor. Er is nu uitgebreid naar de alternatieven gekeken. De commissie werd op 19 mei 2022 ingesteld. Vandaag heeft de commissie haar rapport aan minister Yeşilgöz aangeboden.

Nederland kent een lange traditie met de landsadvocaat bij het advocatenkantoor Pels Rijcken, de belangrijkste leverancier van advocatendiensten aan de Staat. Controle en toezicht binnen de notariële afdeling bij Pels Rijcken bleken onvoldoende om te beletten dat de notaris gedurende een aantal jaren gelden die bewaard moesten worden voor rechthebbenden, kon onttrekken aan het beheer van het kantoor.

Pels Rijcken heeft de notarispraktijk inmiddels beëindigd en de schade vergoed die was ontstaan door de fraude. De overeenkomst van de Staat met de landsadvocaat is inmiddels aangevuld met het oog op een betere controle en goede bedrijfsvoering. Het kantoor heeft daarnaast gewerkt aan het versterken van een open, veilige kantoorcultuur. Er is een Raad van Commissarissen ingesteld die het bestuur kritisch beoordeelt. De commissie signaleert uit de gehouden gesprekken dat er waardering is gebleven bij de cliënten voor de diensten van het kantoor van de landsadvocaat.

De belangrijkste conclusies van de commissie zijn:

- Een instituut voor advocatendiensten als onderdeel van de Staat heeft meer nadelen dan voordelen. Wel kunnen advocaten in dienstbetrekking bij de Staat een nuttige functie vervullen.
- Een beroep door de Staat op advocaten zal nodig blijven, vanwege de verplichte procesvertegenwoordiging, een behoefte aan advies of een *second opinion*.
- Het werken met een vast advocatenkantoor heeft voordelen, vanwege de directe beschikbaarheid van ervaren advocaten die de rijksoverheid goed kennen.
- Het risico daarvan is een grote afhankelijkheid van het kantoor. De commissie pleit daarom voor een aanvullende inschakeling van andere advocatenkantoren dan alleen van Pels Rijcken.
- De commissie benadrukt het belang van professionalisering van het opdrachtgeverschap, onder meer door de inkoop van advocatendiensten bij de rijksoverheid gecoördineerd te monitoren en te evalueren.
- Met het kantoor van de landsadvocaat moeten volgens de commissie meer gedetailleerde afspraken worden gemaakt, ook om te regelen wat er zou moeten gebeuren bij het eventueel beëindigen van de relatie met de Staat. De commissie wijst in dit verband op de overeenkomst van de Deense staat met hun landsadvocatenkantoor; de *Kammeradvokaten*.
- Het notariaat was nooit onderdeel van de overeenkomst tussen de landsadvocaat en de Staat. De commissie heeft wel gekeken naar de notariële dienstverlening aan de Staat. Voor deze diensten hoeft volgens de commissie niet hetzelfde model gevolgd te worden als bij de advocatuur. Het is niet mogelijk een notaris in dienstbetrekking bij de Staat aan te stellen. Naast een spreiding van opdrachten voor notariële dienstverlening, kan een vaste relatie met enkele grotere notariskantoren voor de Staat zinvol zijn voor opdrachten van grotere omvang.

6 december 2022